

JAN REGINOV:

Legenda o morju.

(Prizora.)

I.

Večer. Preprosta revna hišica. Za mizo sedi troje bratov in moli večerno molitev:

»daj nam danes naš vsakdatnji kruh —
in ne vpelji nas v skušnjava. Amen.«

Zunaj nekdo trka na vrata. Brat, ki je molil naprej, se oglasi:

Noter vstopi, ki na vrata trkaš,
z blagoslovom stopi v našo hišo!

Kristus (v podobi berača):

Hvaljen Bog in božji mir med vami.

Ne jezite se, če vas kaj motim.
Usmilite se ubogega berača.

Strehe sem iskal po celi vasi,
hodil sem od praga pa do praga
trkal sem na okna in na duri —
a prijazne strehe nisem našel,
trkal sem na srca okamnela,
pa se niso usmiljenju odprla.

Stopil sem na sredo vaške ceste
in naprej se in nazaj oziral,
videl sem, kako je mrak prihajal,
jaz sem pa osamljen stal na cesti —
kmalu bridko bi na glas zaplakal.

Pa sem romal dalje skoz do konca
in potrkal še na zadnja vrata —

Prosim Vas ljudje, pri živem Bogu,
ne podite potnika od hiše!

Prvi brat:

O nesrečni potnik ti brez doma,
brez prijateljev in brez ljubezni,
le pri nas lepo nocoj ostani,
daj počitka svojim trudnim udom,
da dobiš moči za daljna pota,
ki se v večnosti še le končajo.
Sedi k peči sem, da se ogreješ;
mi medtem pripravimo ti postelj.

Drugi brat:

Daj mu kruha!

Tretji brat:

Revež je lačen.

Kristus:

Bog naj milostno vam vse povrne!
Potniku ste dali prenočišča
in siroti lačni dali jesti,
žejnega ste tudi napojili.
Pomnite, dokler bo voda tekla,
dokler zemlja bo dajala kruha —
ne pozabi Bog vas — dobri bratje!

Prvi brat (zase):

»Vse, karkoli ste storili komu
izmed mojih — meni ste storili.«

Drugi brat (tretjemu):

Pojdiva, da vse pripraviva,
da se trudni potnik odpočije!

(Odideta.)

(Prvi da beraču skledo; berač je.)

II.

Jutro. Zunaj hiše. Hiša stoji pri cesti, skoro da ne sega cesta do praga. Berač, pripravljen za pot, stoji na pragu, zraven bratje: eden sloni na podbojih, drugi na hišni steni, tretji govori z beračem. Otroci (priteko po cesti):

Oj berač, berač, pogledjte ga;
kam greš zdaj berač, mi gremo s tabo?
Ali nimaš muzike beraške,

da lepo pred nami bi zagodel,
kakor so navajeni berači?
Pojdi, pojdi se berača delat
in postavat vsem ljudem v nadlego.
Le prikaži se še kdaj!
Tecimo,
slepe miši bomo se igrali!

(Odlete na trato.)

Berač: (bolestno vzdihne, nato se spremeni v Kristusa. Bratje se zdrznejo).

Glejte, tudi ti otroci mali
ne poznajo več usmiljenja.
Kdo mi je pohujšal mlada srca,
ki imajo delež svoj v nebesih?
O gorje, gorje, brezbožno ljudstvo,
nad vso vas zdaj pošljem grozno kazen;
preje pa usmiljenje poplačam.

(Se obrne k bratom; k prvemu.)

Zdaj vam bom usmiljenje povrnil,
bratje moji, nič se me ne bojte,
le odkrite meni svoje želje;
želje vaše, vem da so vse blage.
Le želite, bratje, in prosite,
vsako blago željo vam izpolnim,
ker dobroto vrača Bog z dobroto!
Rekel sem: nikdar vas ne pozabim.

Prvi:

O Gospod, ne morem govoriti,
jezik se mi trese v silnem strahu.

Gospod:

Le govori in povej odkrito.

Prvi (pogleda v sramu pred njegove noge):

O gospod, izpolni mi to željo:
Hiša naša je že ostarela,
zimski burja piha v špranje
in na strehi mah zeleni raste,
vsak čas pričakujem, da se zgrudi.
Daj Gospod, izpolni mojo željo:
Tri gradove bele mi podari!

Gospod:

Tvoja želja se je izpolnila:
pojdi in boš našel tri gradove —
podarim tri bele ti gradove.

(drugemu:)

Kaj pa ti, povej mi in ne boj se!
Kar želiš, vse lahko ti podarim.

Drugi:

O Gospod, srebra, zlata želim si.

Gospod:

Pojdi in boš našel zlato goro
tam se tvoja želja ti uresniči!

(tretjemu:)

Kakšno željo ti gojiš, najmlajši?
Le povej mi jo in razodeni,
da izpolnim ti najdražjo željo,
da z dobroto usmiljenje povrnem
in hudobno ljudstvo pokončam.

Tretji:

Kar sta moja brata te prosila,
tega jaz sramujem se prositi,
ker zlata si lahko sam naberem
z zlatom bele kupim si gradove,
ali svet mi žulje slabo plača.
Šel za srečo bi po daljnem svetu —
trda zemlja ta je pregorata,
gore preobrasle in prestrme
in steza in pot mi je neznana.
O Gospod izpolni mi to željo:
daj mi hiter voz in gladko cesto
za vse drugo bom že sam poskrbel.

Gospod:

Ko izpolnim vam poslednjo željo,
bom obenem kaznoval to ljudstvo.
To bo dar in tudi huda kazen,
tebi v srečo — ljudstvu pa v pogubo.

(Udari s palico ob skalo.)

Tu privrvi iz skale ven povodenj

in zalije naj hudobno selo.
In neba oblaki hudourni,
razjezite svoje mračno čelo —
pljunite na to proketo zemljo!
To bo morje, to bo gladka cesta,
ki te bo vodila po vsem svetu
od kraljestev slavnih do kraljestev.
Biserov si boš nabral po svetu
in imel boš več zlata kot brata.

(Udari ob drevo.)

Iz tega drevesa bodi voz tvoj
sami vihar ti to drevo poseka,
sam vihar, kateri se že bliža,
val ga bo iztesal v lahko ladjo —
ki bo hiter voz na gladki cesti.
Pot ti bo kazalo hrepenenje.
Blagoslov in mir ostane z vami.

(Hipoma odhiti in odbeži. Obzorje se stemni, bratje se spogledajo
odlite za tujcem.)

